Lietas Nr. C33291014
Lietas arhīva Nr. C-0927-15/15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015.gada 2.februārī

Rīgas rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Lipska
ar sekretāri /pers. B/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS "NORVIK BANKA" maza apmēra prasībā pret /pers. D/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 27.februārī Rīgas rajona tiesā saņemts AS "NORVIK BANKA" maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. D/ par naudas piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2009.gada 15.augustā, veicot atbildētāja iepriekšējo parāda saistību pārstrukturēšanu, puses noslēgušas aizdevuma līgumu Nr. PTKR003423, saskaņā ar kuru atbildētājam piešķirts aizdevums 437,86 *euro* (307,73 lati) apmērā atbildētāja saistību pilnīgai izpildei pret prasītāju.

Saskaņā ar līguma 1.3.punktu gada procentu likme noteikta 24%, bet aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2011.gada 28.augusts.

Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku atbildētājam jāveic maksājumi līdz katra mēneša 28.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētāja kontā ir pietiekams naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai.

Saskaņā ar līguma 3.1.punktu par katru līgumā norādītās saistības izpildes kavējuma dienu atbildētājs maksā prasītājai līgumsodu 0,15% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas, ja nokavējums saistīts ar neiespējamību veikt naudas līdzekļu norakstīšanu no norēķinu konta naudas trūkuma vai citu no prasītājas neatkarīgu apstākļa dēļ. Līguma 3.3.punkts noteic, ka līgumsoda samaksa neatbrīvo atbildētāju no līgumā noteikto saistību izpildes.

Atbildētājs nav pildījis ar līgumu uzņemtās saistības, jo nav nodrošinājis, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos viņa kontā ir pietiekams naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai. Pēdējais maksājums saņemts 2010.gada 8.jūnijā 51,24 *euro* apmērā.

Līguma 2.2.1.punkts noteic, ka atbildētājam ir pienākums atmaksāt kredītu un maksāt procentus par kredīta izmantošanu maksājuma grafikā noteiktajā kārtībā, nodrošinot nepieciešamo naudas summu norēķinu kontā.

Prasītāja aprēķināja līgumiskos procentus līdz 2011.gada 28.augustam, kas ir kredīta atmaksas datums, bet sākot ar 2011.gada 29.augustu prasītāja ir tiesīga aprēķināt likumiskos procentus. Likumiskie procenti aprēķināti par laiku no 2011.gada 29.augusta līdz 2014.gada 11.februārim un sastāda 45,35 *euro*.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1716., 1717., 1720., 1722., 1753., 1756., 1757.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1765., 1811., 1943., 1946.pantu, prasītāja lūgusi tiesu piedzīt no atbildētāja pamatparādu 302,33 *euro*, līgumiskos procentus 51,15 *euro*, likumiskos procentus 45,35 *euro*, līgumsodu 112,83 *euro*, kopā piedzenot 511,66 *euro*, noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus - 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas, kā arī piedzīt no atbildētāja visus tiesāšanās izdevumus.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti.

Ielūkojoties **Vienotās migrācijas informācijas sistēmā, noskaidrots, ka** atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas. Par tiesvedību atbildētājs informēts, nosūtot pavēsti uz atbildētāja dzīvesvietu, kuru norādījusi prasītāja, un aicinot ar publikāciju oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", kas atbilst Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā un 59.panta pirmajā daļā noteiktajam.

Puses uz tiesas sēdi nav ieradušās. Prasītāja ar 2015.gada 16.janvāra iesniegumu lūgusi tiesu izskatīt lietu prasītājas pārstāvja prombūtnē, norādot, ka banka uztur prasību. Atbildētājs par neierašanās iemesliem tiesu nav informējis.

Ievērojot minēto, tiesa atzinusi par iespējamu skatīt lietu pušu prombūtnē.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi prasības pieteikumu un tam pievienotos pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma daļēji.

Ar lietas materiāliem pievienoto aizdevuma līgumu apstiprinājumu gūst fakts, ka puses 2009.gada 15.augustā noslēgušas aizdevuma līgumu Nr. PTKR003423, saskaņā ar kuru prasītāja izsniegusi atbildētājiem aizdevumu 307,73 latu, kas atbilst 437,86 *euro*, apmērā.

Līgumā noteikts, ka kredīta atmaksas termiņš ir 2011.gada 28.augusts. Par kredīta izmantošanu atbildētājs apņēmies maksāt procentus - 24% gadā (līguma 1.3.punkts). Ar līguma 2.2.punktu aizņēmējs apņēmies atmaksāt kredītu un procentus maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā.

Ar konta izrakstu apstiprinās, ka atbildētājam 2009.gada 15.augustā izsniegts aizdevums 307,73 latu, kas atbilst 437,86 *euro*, apmērā.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Atbildētājs nav apstrīdējis noslēgtā līguma tiesiskumu, un tiesai nav iesniedzis pierādījumus tam, ka savas saistības ir izpildījis un saņemto aizdevumu līgumā noteiktā kārtībā un termiņā atmaksājis.

Saskaņā ar prasībā norādīto pēdējais maksājums veikts 2010.gada 8.jūnijā un šo apstākli nav apstrīdējis atbildētājs.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka atbildētājs nav atmaksājis prasītājai saņemto aizdevumu 302,33 *euro*, jo atbilstoši Civillikuma 1838.pantam pierādījumi tam, ka samaksa veikta ir jāiesniedz tam, kas to apgalvo.

Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punkts paredz, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Tā kā atbildētājam saskaņā ar līgumu ir iestājies saistību izpildes termiņš, bet lietā nav gūti pierādījumi, ka atbildētājs norēķinu būtu veicis pilnā apmērā, tiesa atzīst, ka prasītāja ir pierādījusi savu prasījumu un saistību neizpildi no atbildētāja puses.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenams neatmaksātais aizdevums 302,33 *euro*.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas

atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti (Civillikuma 1946.pants).

Saskaņā ar kredīta līguma noteikumiem atbildētājs par aizdevuma izmantošanu pielīdzis sev pienākumu maksāt 24% gadā.

Ņemot vērā, ka atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus arī šo pielīgto saistību izpildei, tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami procenti par aizdevuma izmantošanu 51,15 *euro*, kas aprēķināti par laiku no 2010.gada 28.maija līdz 2011.gada 28.augustam.

Prasītāja procentus par aizdevuma izmantošanu uzskaitījusi līdz kredīta beigu termiņa atmaksas dienai, prasības summas aprēķina pareizība nav apstrīdēta un arī tiesai nav pamata to apšaubīt.

Par laiku periodu no 2011.gada 29.augusta līdz 2014.gada 11.februārim prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā – 45,35 *euro*.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1759.panta 1. un 2.punkts noteic, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu un par svešu naudu, kad tās turētājs to lietojis savā labā.

Civillikuma 1765.pants noteic, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Ievērojot minēto un to, ka atbildētājs turpinājis kavēt saistību izpildi un faktiski lietot prasītājai piederošu kapitālu, tiesa atzīst prasījumu daļā par likumisko procentu piedziņu par pamatotu un apmierināmu.

Civillikuma 1716.pantā noteikts, ka līgumsods ir pamețums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tādā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, pirmkārt, ja tieši tā bijis norunāts; otrkārt, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstajā laikā (Civillikuma 1720.pants).

Saskaņā ar aizdevuma līguma 3.punktu par termiņā neatmaksātu aizdevumu un nesamaksātiem procentiem aizņēmējs pielīdzis pienākumu maksāt bankai līgumsodu 0,15% dienā, ko aprēķina no termiņā nesamaksātas summas.

Ņemot vērā, ka atbildētājs pieļāvis saistību izpildes nokavējumu, tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības uz līgumsoda piedziņu saskaņā ar paša atbildētāja uzņemtām saistībām un Civillikuma 1716., 1720.pantā ietverto regulējumu par kreditora tiesībām prasīt līgumsoda samaksu nokavējuma gadījumā. Vienlaikus tiesa atzīst, ka piedzenamā līgumsoda apmērs ir samazināms līdz 10% no piedzenamās pamatsummas apmēra, jo judikatūrā ir nostiprinājusies atziņa, ka tiesiskajās attiecībās sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu atzīstams soda samērīguma princips, un jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu, izvērtējot konkrētos lietas apstākļus, ir izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civillikuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (sk. Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 21.aprīļa spriedumu lietā Nr. SKC-113/2010). Šobrīd uz lietas izskatīšanas dienu likumdevējs ir izvērtējis līgumsoda samērīgumu un piemērošanu līgumattiecībās, Civillikuma 1716.panta trešajā daļā atzīstot, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Lai arī minētā panta noteikumi nevar tikt tieši piemēroti pušu tiesiskajās attiecībās, jo līgumsods ir aprēķināts par laika periodu līdz minētās normas spēkā stāšanās brīdim, tomēr tiesas vērtējumā tā ir atzīstama par likumdevēja noteiktu mērauklu soda samērīgumam.

Pie minētiem apstākļiem tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenams līgumsods 30,23 *euro*.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot tā apmēru.

Ievērojot Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājai nosakāmas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu. Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1., 2.punktu, 1765.panta pirmo daļu un faktu, ka atbildētājs turpina kavēt saistību izpildi un faktiski lietot prasītājai piederošu kapitālu, prasītājai ir tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

No atbildētāja par labu prasītājai piedzenama valsts nodeva proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram 71,14 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (tostarp ar sludinājuma ievietošanu laikrakstā saistītie izdevumi) 22,06 *euro* (4,70+1,71+15,65 *euro*), kopā 93,20 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193. un 250.^{27}pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu AS "NORVIK BANKA", reģistrācijas numurs 40003072918, pamatparādu 302,33 *euro*, līgumiskos procentus 51,15 *euro*, likumiskos procentus 45,35 *euro*, līgumsodu 30,23 *euro* un tiesas izdevumus 93,20 *euro*, kopā 522,26 *euro* (pieci simti divdesmit divi *euro* un 26 centi).

Noteikt, ka AS "NORVIK BANKA" ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās pamatparāda summas, ievērojot, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Sprieduma labprātīgai izpildei /pers. D/ noteikt termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2015.gada 5.februārī.

Tiesnese